

hamboorg.city

Betriebsrente (bAV) — Pracownicze ubezpieczenie emerytalne wyjaśnione

Co to jest pracownicze ubezpieczenie emerytalne, jak działa konwersja wynagrodzeń i czy Betriebsrente się opłaca.

Deutsche Begriffe: Betriebsrente | Betriebliche Altersvorsorge | bAV | Entgeltumwandlung | Pensionskasse | Direktversicherung

Co to jest pracownicze ubezpieczenie emerytalne (bAV)?

Pracownicze ubezpieczenie emerytalne (bAV) to dodatkowa emerytura organizowana przez pracodawcę. Uzupełnia ona **rentę ustawową** i może wnieść istotny wkład w zabezpieczenie na starość.

Od 2002 roku każdy pracownik w Niemczech ma **prawo do konwersji wynagrodzeń** (§ 1a BetrAVG) — to znaczy, że możesz zamienić część swojej pensji brutto w Betriebsrente, a pracodawca **musi to umożliwić**.

Trzy filary ubezpieczenia emerytalnego

Filar	Co?	Przykłady
Filar 1	Renta ustawowa	Deutsche Rentenversicherung
Filar 2	Betriebsrente (bAV)	Direktversicherung, Pensionskasse
Filar 3	Ubezpieczenie prywatne	Riester-Rente, ETF-plany oszczędzania, nieruchomości

Jak działa konwersja wynagrodzeń?

W przypadku **konwersji wynagrodzeń** rezygnujesz z części swojej **pensji brutto** — zamiast tego trafia ona na Betriebsrente.

Zalety konwersji wynagrodzeń

- **Oszczędność podatkowa** — składki do 302 €/miesiąc (2026) są zwolnione z podatku
- **Oszczędność na składkach socjalnych** — składki do 302 €/miesiąc są wolne od składek socjalnych
- **Dopłata pracodawcy** — od 2022 pracodawca musi zapłacić co najmniej **15% dopłaty** (przy oszczędności składek socjalnych)

Przykład obliczeń

	Bez bAV	Z bAV (200 €/miesiąc)
Pensja brutto	3.500 €	3.500 €
Składka bAV	-	-200 €
Brutto podlegające opodatkowaniu	3.500 €	3.300 €
Podatki + składki społeczne	ok. 1.250 €	ok. 1.160 €
Netto	ok. 2.250 €	ok. 2.140 €
Rzeczywisty koszt	-	ok. 110 €

Wynik: Płacisz 200 € na bAV, ale faktycznie kosztuje Cię to zaledwie ok. **110 €** — dzięki oszczędnościom podatkowym i składkom społecznym.

Pięć sposobów realizacji

Istnieje pięć różnych modeli bAV:

1. Direktversicherung

- **Najczęściej** w małych i średnich przedsiębiorstwach
- Pracodawca zawiera **umowę ubezpieczenia na życie** dla Ciebie
- Ty jesteś **ubezpieczonym**, pracodawca jest ubezpieczającym
- Proste, przejrzyste, przenośne (można przenieść do nowego pracodawcy)

2. Pensionskasse

- Działa podobnie jak Direktversicherung
- Instytucja ubezpieczeń emerytalno-rentowych założona przez pracodawców lub branżę

- Gwarantowane świadczenia, konserwatywne inwestycje

3. Pensionsfonds

- **Wyższa rentowność**, ale także **wyższe ryzyko** niż Pensionskasse
- Może inwestować na giełdzie (do 100% udziału akcji)
- Minimalne świadczenie jest gwarantowane

4. Unterstützungskasse

- Zewnętrzna instytucja ubezpieczeń, brak bezpośredniego roszczenia wobec kasy
- Pracodawca odpowiada za świadczenia (odpowiedzialność ubezpieczająca)
- Wyższe składki możliwe (brak ograniczenia jak w Direktversicherung)

5. Direktzusage (Pensionszusage)

- Pracodawca płaci emeryturę **bezpośrednio** ze swoich środków
- Zazwyczaj w **dużych przedsiębiorstwach** i dla pracowników kierowniczych
- Wysokie świadczenia możliwe, ale zależne od wypłacalności pracodawcy

Dopłata pracodawcy — obowiązek od 2022

Od 1 stycznia 2022 roku obowiązuje: Jeśli korzystasz z konwersji wynagrodzeń, pracodawca **musi zapłacić co najmniej 15% dopłaty** — o ile oszczędzi na składkach socjalnych dzięki Twojej konwersji wynagrodzeń.

Przykład: W przypadku konwersji 200 € pracodawca musi zapłacić co najmniej **30 €** dodatkowo na Twoją bAV.

Wiele pracodawców płaci dobrowolnie **więcej** — zapytaj!

Co dostaję jako emerytura?

Wysokość Betriebsrente zależy od:

- **Wpłaconych składek** (Twoje + dopłata pracodawcy)
- **Okresu trwania** (im dłużej, tym więcej)
- **Rentowności** inwestycji
- **Sposobu realizacji** (Direktversicherung vs. Pensionsfonds)

Formy wypłaty

- **Emerytura miesięczna** — dożywotnia wypłata od przejścia na emeryturę
- **Jednorazowa wypłata** (odpis kapitałowy) — całość kapitału na raz
- **Kombinacja** — częściowy kapitał + emerytura miesięczna

Opodatkowanie Betriebsrente

Betriebsrente podlega **opodatkowaniu retroaktywnie**:

- Wpłata: **wolna od podatku** (do limitu)
- Wypłata: **w pełni podlegająca opodatkowaniu** + składki ubezpieczenia zdrowotnego i opiekuńczego

Ulga podatkowa: Od 2020 roku istnieje ulga podatkowa **176,75 €/miesiąc** (2026) na składki ubezpieczenia zdrowotnego na Betriebsrente.

Co się dzieje przy zmianie pracodawcy?

Przenośność

Możesz kontynuować swoją bAV u nowego pracodawcy (**Portabilität**):

- **Direktversicherung i Pensionskasse** — przesunięcie do nowego pracodawcy możliwe
- **Unterstützungskasse i Direktzusage** — przesunięcie trudniejsze, często zawiera się nową umowę

Nabywanie uprawnień

Twoje roszczenia są **natychmiast nabyte** przy konwersji wynagrodzeń — to znaczy, że nic nie tracisz, gdy zmieniasz pracodawcę.

W przypadku **składek finansowanych przez pracodawcę**:

- Od **3 lat zatrudnienia** i **minimalnym wieku 21 lat** roszczenia są nabyte

Czy Betriebsrente się opłaca?

Zalety

- **Oszczędności podatkowe i składkowe** w fazie akumulacji
- **Dopłata pracodawcy** (co najmniej 15%)

- **Automatycznie** — składki są odliczane od pensji, nie musisz nic robić
- **Ochrona przed upadłością** — ochrona ustawowa przez Pensions-Sicherungs-Verein (PSVaG)

Wady

- **Opodatkowanie retroaktywne** — emerytura jest w pełni opodatkowana
- **Składki ubezpieczenia zdrowotnego** na emeryturę (ok. 18% powyżej ulgi)
- **Niższa renta ustawowa** — dzięki niższemu brutto zbierasz mniej punktów emerytalnych
- **Niska rentowność** w przypadku klasycznych ubezpieczeń
- **Nieelastyczne** — pieniądze są zablokowane do przejścia na emeryturę

Podsumowanie

Betriebsrente **się opłaca szczególnie**, jeśli:

- Pracodawca płaci **wysoką dopłatę** (20% lub więcej)
- Jesteś w **wysokim przedziale podatkowym**
- **Długo pracujesz u tego samego pracodawcy**
- Widzisz bAV jako **uzupełnienie** (nie jako zastępcze) dla prywatnego ubezpieczenia

Wskazówki dla obcokrajowców

- 1. Poznaj swoje prawa** — możesz żądać konwersji wynagrodzeń
- 2. Wymagaj dopłaty pracodawcy** — co najmniej 15% to obowiązek
- 3. Powrót do kraju rodzinnego** — bAV pozostaje, wypłata następuje w wieku emerytalnym (także za granicę)
- 4. Korzystaj z porad** — Verbraucherzentrale, Deutsche Rentenversicherung (bezpłatnie)
- 5. Zrozum umowę** — poproś wyjaśnienie warunków w prostym języku

--- Stan: marzec 2026. Wszystkie podane informacje bez gwarancji.